

4.5.2018

MIETINTÖ

EU:n kalatalousalan arvoketjun optimoinnista
(2017/2119(INI))

Kalatalousvaliokunta

Esittelijä: Clara Eugenia Aguilera García

SISÄLTÖ

	Sivu
EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS.....	3
PERUSTELUT.....	14
TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	16
LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ ASIASTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA	17

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

EU:n kalatalousalan arvoketjun optimoinnista (2017/2119(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 42 artiklan ja 43 artiklan 2 kohdan, joissa määrätään kalastustuotealan yhteisen markkinajärjestelyn perustamisesta,
- ottaa huomioon 6. heinäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman yhteenkuuluvuuden ja kehityksen edistämisestä EU:n syrjäisimmillä alueilla: SEUT-sopimuksen 349 artiklan täytäntöönpano¹,
- ottaa huomioon yhteisestä kalastuspolitiikasta 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1380/2013 ja erityisesti sen 35 artiklan yhteisen markkinajärjestelyn tavoitteista,
- ottaa huomioon kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 11. joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1379/2013,
- ottaa huomioon Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta 15. toukokuuta 2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 508/2014 ja erityisesti sen 11, 13, 41–44 artiklan, 48, 63, 66, 68 sekä 70–73 artiklan,
- ottaa huomioon Välimeren yleisen kalastuskomission (GFCM) keskipitkän aikavälin strategian (2017–2020), jolla pyritään edistämään Välimeren ja Mustanmeren kalastuksen kestävyyttä,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2017 antamansa päätöslauselman kalakantojen tilasta ja kalastusalan sosioekonomisesta tilanteesta Välimerellä²,
- ottaa huomioon 24. lokakuuta 2017 julkaistun Euroopan komission uuden strategian ”Vahvempi ja uudistettu strateginen kumppanuus EU:n syrjäisimpien alueiden kanssa”,
- ottaa huomioon 12. toukokuuta 2016 antamansa päätöslauselman kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jäljitettävyydestä ravintola-alalla ja vähittäiskaupassa (2016/2532(RSP)),
- ottaa huomioon 27. huhtikuuta 2017 antamansa päätöslauselman kalastuslaivastojen hallinnoinnista syrjäisimmillä alueilla,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 52 artiklan,
- ottaa huomioon kalatalousvaliokunnan mietinnön (A8-0163/2018),

¹ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0316.

² Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2017)0255.

- A. ottaa huomioon, että EU:n kalastusala kohtaa päivittäin entistä vaikeampia ja mutkikkaampia haasteita; toteaa, että kalavarojen tilanne ja kustannusten kasvu sekä erityisesti polttoaineen hinnanvaihtelut voivat vaikuttaa kalastajien tuloihin; toteaa, että kalastuskiintiöiden pienenemisen vuoksi paikallisyhteisöt joutuvat pyyntitoiminnan vähentyessä vaikeaan tilanteeseen; toteaa, että polttoaineen hintojen nousun aiheuttamasta kaksinkertaisesta vaikutuksesta johtuvaa kuljetuskustannusten kohoamista pahentaa edelleen kolmansista maista tuotavien tuotteiden aiheuttama kilpailu ja että vaikka nämä ja muitakin ongelmia on tunnustettu, monet alan sosioekonomista tilannetta pahentavat tekijät ovat yhä olemassa, esimerkiksi kalojen ensimyyntiarvon epäasianmukainen muodostuminen;
- B. katsoo, että kalastusalalla on strateginen merkitys kalataloustuotteiden yleiselle saatavuudelle sekä elintarviketasapainolle eri jäsenvaltioissa ja unionissa ja että kalastusala edistää merkittävästi rannikkoyhteisöjen sosioekonomista hyvinvointia, paikallista kehitystä, työllisyyttä, taloudellisen toiminnan säilymistä ja luomista sen kaikissa vaiheissa sekä paikallisten kulttuuriperinteiden säilymistä;
- C. ottaa huomioon, että pienimuotoista kalastusta ja rannikkokalastusta harjoittaa 83 prosenttia EU:n aktiivisista kalastusaluksista ja nämä kalastusmuodot edustavat 47:ä prosenttia kaikista EU:n kalastusalan työpaikoista; ottaa huomioon, että asetuksen (EU) N:o 1380/2013 nojalla ”jäsenvaltioiden olisi pyrittävä antamaan etuuskohteluun perustuva pääsy pienimuotoista kalastusta harjoittaville ja rannikkoalueiden kalastajille” ja ettei tätä säännöstä tällä hetkellä noudateta;
- D. toteaa, että vaikka useimmat kalastus- ja vesiviljelytuotteiden jakelijat, kuten supermarketit, vaativat EU:n säännösten noudattamista, sen vaikutus kalastajien työoloihin ja tuloihin vaihtelee, mikä voi olla epäoikeudenmukaista pienten kalastusalueiden kannalta;
- E. katsoo, että on otettava huomioon eri kalastusalueiden sosiaalisesta rakenteesta, kaupankäyntimuodoista ja rakenteellisista ja luonnollista eroista aiheutuvien kalastustoiminnan erityispiirteiden lisäksi laivastojen, laivastonosien, kohdelajien, pyydysten, tuottavuuden, kulutustottumusten ja EU:n eri jäsenvaltioiden asukaskohtaisen kalankulutuksen määrän huomattavat erot;
- F. toteaa, että pienimuotoisia kalastajia on autettava ja tuettava rahallisesti, jotta voidaan edistää heidän pääsyään uusille markkina-aloille;
- G. ottaa huomioon ammattikalastajien tuloihin ja palkkaan liittyvän epävarmuuden, joka on seurausta alan kaupankäynnin ja ensimyyntin hintojen muodostumisen tavasta sekä toiminnan harjoittamiseen liittyvistä epäsäännöllisyyksistä ja edellyttää muun muassa alan riittävän julkisen, kansallisen ja yhteisön rahoituksen ylläpitämistä;
- H. toteaa, että kalastustuotteiden arvoketjun keskeisten seikkojen analysointi voi saada aikaan sen, että suurempi osa arvosta jää paikallisille kalastajille ja tuottajille, kun avataan uusia paikallisia markkinoita ja saadaan paikalliset sidosryhmät mukaan toimintaan, mikä saattaa heijastua positiivisesti paikallisyhteisöihin alueella luotavan dynaamisen, kannattavan ja kestävänsä taloudellisen toiminnan ansiosta;

- I. ottaa huomioon, että SEUT-sopimuksen 349 artiklassa tunnustetaan unionin syrjäisimpien alueiden taloudellinen ja sosiaalinen erityistilanne, jota vaikeuttavat tietyt tekijät (muun muassa syrjäinen sijainti, saaristoluonne, pieni koko, vaikea pinnanmuodostus ja ilmasto ja riippuvuus muutamista harvoista tuotteista), joiden pysyvyys ja yhteisvaikutukset haittaavat suuresti näiden alueiden kehitystä ja kalatalousalan arvoketjua;
- J. toteaa, että vaikka alkutuottajat ovat arvoketjussa merkittävässä asemassa, he eivät aina hyödy lisäarvosta, jota tuotetaan arvoketjun myöhemmissä vaiheissa;
- K. toteaa, että yhteisen kalastuspolitiikan (YKP) tarkoituksena on vahvistaa unionin kalastus- ja vesiviljelyalan kestävyyttä ja kilpailukykyä;
- L. toteaa, että syrjäisimpien alueiden kalastustuotteiden kilpailukyvyn takaamiseksi on varmistettava, etteivät kuljetuskustannukset nosta hintoja, kun näiltä alueilta pyydetty kalat saapuvat tärkeimmille kohdemarkkinoille;
- M. toteaa, että EU on maailman suurin kalastus- ja vesiviljelytuotteiden myyjä;
- N. toteaa, että kalastus- ja vesiviljelytuotteiden kauppavirtoihin vaikuttavat monet tekijät, kuten kuluttajien mieltymykset eri maantieteellisillä alueilla;
- O. toteaa, että kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisen markkinajärjestelyn (YMJ) tavoitteena on lisätä markkinoiden avoimuutta ja vakautta erityisesti siltä osin kuin on kyse taloudellisesta tiedosta sekä unionin kalastus- ja vesiviljelytuotealan markkinoiden ymmärtämisestä koko toimitusketjun osalta;
- P. katsoo, että kalastus- ja vesiviljelytuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä annetun asetuksen (EU) N:o 1379/2013 38 artiklassa vahvistetaan, että pyynti- tai tuotantoaluetta koskevassa merkinnässä on ilmoitettava merestä pyydettyjen kalastustuotteiden tapauksessa FAO-kalastusalueiden luettelon mukaisen suuralueen tai alueen nimi kirjallisena;
- Q. ottaa huomioon, että avoimuus on yksi tapa valvoa kuluttajien oikeutta tietää mahdollisimman tarkasti hankkimiensa tuotteiden ominaisuudet; toteaa, että tämä edellyttää merkintöjen kehittämistä siten, että sekä tuoreena että jalostettuna tuotteena myytävän kalan merkinnöissä annetaan samat tarkat tiedot kalan alkuperästä;
- R. toteaa, että nykyinen myynnin dynamiikka ei salli tuotantokustannusten, kuten polttoaineiden hinnan, heilahtelun vaikutusten siirtämistä kalan hintaan ja että keskimääräisten ensimyyntihintojen kehitys ei ole vastannut loppukuluttajien maksamien hintojen kehitystä;
- S. ottaa huomioon, että rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikön vuonna 2016 julkaisemassa tutkimuksessa pienimuotoisen kalastuksen markkinoista ”Small-scale fisheries markets: value chain, promotion and labelling” todetaan selvästi, että EU:n kalatuotteiden merkinnät voivat aiheuttaa kuluttajissa hämmennystä;

- T. toteaa, että kalastustuotealan tuottajaorganisaatiot ja vesiviljelytuotealan tuottajaorganisaatiot ovat YKP:n ja YMJ:n tavoitteiden saavuttamisen ja niiden asianmukaisen hallinnoinnin kannalta keskeisessä asemassa;
- U. toteaa, että Euroopan unioni on sitoutunut turvaamaan kalatuotteiden korkeat laatumormit erityisesti kauppasuhteissa kolmansien maiden kanssa;
- V. ottaa huomioon jalostus- ja säilykealan merkityksen;
- W. toteaa, että paikalliset kalastusalan toimintaryhmät ovat YKP:n puitteissa olennaisia, jotta voidaan laatia ja panna täytäntöön monialaisia ja yhdennettyjä paikallisia kehitysstrategioita, jotka vastaavat paikallisten kalastusalueiden tarpeita; katsoo, että niistä on havaittu olevan hyötyä kalastustoiminnan monipuolistamisessa;
- X. toteaa, että kalatalouden toimitusketju ei ole erillään muusta taloudesta ja että on erittäin tärkeää luoda monialaisia yhteyksiä, kun kehitetään ja edistetään innovatiivisia tuotteita uusille markkinoille pääsemiseksi;
- Y. ottaa huomioon kalastusalan yhteenkuuluvuuden ja yhdistystoiminnan puutteen joissakin unionin jäsenvaltioissa;
- Z. toteaa, että syrjäisimmillä alueilla kalastukseen liittyy erityisiä rajoitteita, jotka on tunnustettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 349 artiklassa, ja että nämä rajoitteet vaikuttavat myös kalastusalan jäsentämiseen;
- AA. toteaa, että toimialakohtaiset organisaatiot (jotka mainitaan jo YMJ:ssä) voivat parantaa markkinointitoimien koordinoitua koko toimitusketjussa ja kehittää toimenpiteitä, joista on hyötyä koko alalle;
- AB. toteaa, että koska kalakannat ovat yhteisiä luonnonvaroja, niiden kestävään ja tehokkaaseen hyödyntämiseen voivat joissakin tapauksissa päästä paremmin sellaiset organisaatiot, joiden jäsenet tulevat eri jäsenvaltioista ja unionin eri alueilta, ja niitä olisi sen vuoksi lähestyttävä ja tutkittava aluekohtaisesti;
- AC. muistuttaa kalastusalan merkityksestä syrjäisimpien alueiden sosioekonomiselle tilanteelle, työllisyydelle ja taloudellisen ja sosiaalisen koheesion edistämiseksi, sillä näiden alueiden talouksiin kohdistuu pysyviä rakenteellisia rajoitteita ja niiden mahdollisuudet monipuolistaa talouttaan ovat niukat;
- AD. toteaa, että nuorten ammattilaisten puute jarruttaa kalastusalan uudistamista ja parantamista ja muodostaa suuren uhan monien rannikkoyhteisöjen selviytymiselle;
- AE. ottaa huomioon naisten roolin vähäisen näkyvyyden kalastusalalla, vaikka naiset tekevät usein taustatyötä, kuten toimintaan liittyvää logistista tukea tai hallinnollista työtä, ja toimivat myös kalastajina ja päällikköinä joillakin kalastusalueilla;
- AF. toteaa, että saaliiden purkamisvelvoite on todellinen taloudellinen ja sosiaalinen rajoite, joka vähentää taloudellista kannattavuutta ja vaikuttaa arvoketjuun, ja että tätä velvoitetta olisi lievennettävä;

- AG. toteaa, että on tarpeen lisätä kuluttajien tietämystä terveellisestä ruokavaliosta ja kestävästä tuotannosta;
- AH. toteaa, että sosioekonomisen tilanteen heikentymisen syiksi on katsottava myös kalan ensimyyntihintojen aleneminen ja polttoainekustannusten nouseminen;
1. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita perustamaan yhdessä alueviranomaisten kanssa asiantuntijaryhmiä, joiden tehtävänä on analysoida ja ehdottaa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston eri budjettikohtien käyttöä koskevia korjaavia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on etsiä vähäisen toteutusasteen ja mahdollisen varojen menettämisen syyt sekä taata riittävä valvonnan ja avoimuuden taso ja vaatia asianomaisia viranomaisia parantamaan hallinnointia;
 2. kehottaa jäsenvaltioita täyttämään asetuksen (EU) N:o 1380/2013 vaatimukset ja antamaan pienimuotoista kalastusta harjoittaville ja rannikkoalueiden kalastajille todellisen etuuskohteluun perustuvan pääsyn kalastusmahdollisuuksiin;
 3. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita toteuttamaan tarvittavat toimet tuottajaorganisaatioiden perustamisen helpottamiseksi ja poistamaan vahvistetulta menettelyltä byrokraattiset esteet sekä pienentämään vaadittua tuotannon vähimmäismäärää, jotta edistetään pientuottajien liittymistä; huomauttaa, että on myös tarpeen tehostaa tuottajaorganisaatioiden toimia, lisätä niiden vaikutusmahdollisuuksia ja helpottaa tarvittavan taloudellisen tuen saantia, jotta ne voivat hoitaa useampia eri tehtäviä kalastuksen päivittäisen hoidon lisäksi siten, että ne toimivat kuitenkin YKP:n tavoitteiden mukaisesti määrittelyissä puitteissa, ja toteaa, että tämä on tarpeen erityisesti syrjäisimmillä alueilla, joiden on voitava mukauttaa paikallisesti sellaisten alueilla toimivien tuottajaorganisaatioiden ja toimialakohtaisten organisaatioiden toimintaa, joille on ominaista niiden saaristoluonne, eristyneisyys, pieni koko, pienimuotoisen kalastuksen yleisyys ja erityinen haavoittuvuus tuonnille;
 4. korostaa, että toimintaohjelmilla on riittävää taloudellista tukea antamalla kannustettava tuottajaorganisaatioita harjoittamaan tuotteidensa suoramyyntiä osana arvoketjua siten, että ne voisivat hyödyntää omaa tuotantoaan ja kasvattaa omien kalataloustuotteidensa lisäarvoa;
 5. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita varmistamaan, etteivät aluksen turvallisuutta ja hygieniaa koskevat tuet joudu kilpailutilanteeseen ja että niihin osoitetaan enemmän määrärahoja pienimuotoisen kalastuksen alalla;
 6. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita helpottamaan ja edistämään sitä, että tuottajaorganisaatiot sisällyttävät arvoketjun tuotantoa ja markkinointia koskeviin suunnitelmiin, jotta tarjonta voidaan mukauttaa kysyntään, jotta kalastajille voidaan taata kohtuulliset tulot ja jotta eurooppalaiset kuluttajat voivat löytää tarpeitaan vastaavia tuotteita eroavaisuudet huomioon ottaen; huomauttaa, että tässä mielessä paikallisiin erityisoloihin mukautetut markkinointistrategiat ovat olennaisia välineitä ja niihin on sisällyttävä mahdollisuus suoramyyntiin, johon kuuluvat ala- ja/tai tuotekohtaiset kampanjat, ja että niillä autetaan parantamaan kuluttajille tiedottamista ja lisäämään heidän tietoisuuttaan myös sellaisten merkintöjen ja etikettien avulla, joiden tiedot ovat helposti ymmärrettävissä;

7. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallishallituksia parantamaan pienimuotoisen kalastuksen vaikutusmahdollisuuksia kannustamalla paikalliseen kulutukseen suoran ja erikoistuneemman markkinoinnin ja alle kilometrin etäisyydellä olevien myyntikanavien avulla, mukaan luettuina julkisen sektorin ja kalastusalan yhteistyön parantaminen siten, että koulujen ja sairaaloiden kaltaisiin julkisiin laitoksiin toimitetaan paikallisia kalatuotteita, sekä myynninedistämiskampanjoilla, joissa olisi myös tehtävä yhteistyötä sellaisten Slowfish-aloitteen kaltaisten yksityisten aloitteiden puitteissa, joilla edistetään paikallisia elintarvikkeita, ja kunnioittamaan tiettyjen saaliiden kausiluonteisuutta; kehottaa samalla komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan kalastus- ja matkailualan välistä yhteistyötä ja laatimaan luettelon hyvistä käytännöistä, jotka liittyvät erilaisiin saatuihin kokemuksiin, joiden perusteella alalla voidaan luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia;
8. korostaa, että yksi näiden markkinointistrategioiden peruselementeistä on, että sekä tuoreena että jalostettuna myytävien kalatuotteiden merkinnöissä on mainittava tuotteen alkuperä;
9. pyytää perustamaan mekanismeja, joilla parannetaan ensimyyntihintaa kalastajia hyödyttävällä tavalla siten, että lisätään heidän työstään saamaa korvausta sekä edistetään lisäarvon jakautumista alan koko arvoketjussa oikeudenmukaisesti ja riittävästi vähentämällä välittäjien marginaaleja, korottamalla tuottajille maksettavia hintoja ja hillitsemällä kuluttajien maksamia lopullisia hintoja; toteaa, että jäsenvaltiot voivat ryhtyä kunkin ketjun toimijan osalta välittäjien enimmäismarginaalien määrittämisen kaltaisiin toimenpiteisiin, jos ketjussa on vakavaa epätasapainoa;
10. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita tukemaan EU:n pienimuotoisen kalastuksen järjestöjen aloitetta, jossa ne kehittävät itselleen logon, jolla taataan esimerkiksi kalatuotteen tuoreus, erinomainen laatu, valvotut terveystandardit, 0 kilometrin vaatimuksen mukaisuus (suositetaan paikallisia tuotteita kaukaa tuotuihin tuotteisiin nähden), pyynti tai tuotanto lähellä kuluttajaa ja perinteiden kunnioittaminen;
11. toteaa, että avoimuuden takaamiseksi ja kuluttajien oikeuksien suojelemiseksi on tarkistettava säilykkeiden kaupan pitämisestä annetun asetuksen (ETY) N:o 1536/92 liitettä;
12. kehottaa Euroopan komissiota ja jäsenvaltioita ottamaan käyttöön sekä tuoretta että jalostettua kalaa koskevat merkinnät, joissa alkuperämaa mainitaan selvästi;
13. kehottaa voimakkaasti jäsenvaltioita edistämään yhteenkuuluvuutta ja yhdistystoimintaa kalastusalueilla;
14. kehottaa komissiota sisällyttämään kolmansien maiden kanssa tehtäviin kauppasopimukseen EU:n laatuvaatimukset sisältävän lausekkeen, jotta tuontitavaroiden edellytetään täyttävän samat vaatimukset kuin EU:n kalastustuotteiden;
15. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita valvomaan tarkasti, että EU:hun tuodut kalastus- ja vesiviljelytuotteet ovat EU:n nykyisten turvallisuus-, hygienia- ja laatuvaatimusten ja LIS-kalastusta koskevan asetuksen mukaisia, jotta voidaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset tuotujen ja EU:n kalastus- ja vesiviljelytuotteiden välillä;

16. pitää erittäin tärkeänä, että tuotemerkintöjä ja kuluttajille tiedottamista koskeva EU:n lainsäädäntö pannaan paremmin täytäntöön sekä vähittäismarkkinoilla että hotelli-, ravintola- ja ravitsemusalalla; pitää sitä tärkeänä kaikkien kalastustuotteiden, sekä tuotujen että EU:ssa tuotettujen, osalta; katsoo, että kalastuksen valvontaa koskevan asetuksen täytäntöönpanoa olisi siksi vahvistettava kaikissa jäsenvaltioissa ja että säännöksiä olisi mukautettava niin, että ne kattavat toimitusketjun kaikki vaiheet;
17. kehottaa Euroopan komissiota toteuttamaan tutkimuksen tuonnin vaikutuksista paikalliseen kalastukseen;
18. kehottaa komissiota sallimaan alueellistamisen asianmukaisen käytön kiinnittäen erityistä huomiota syrjäisimpiin alueisiin ja tukivälineiden eriyttämisen sekä sen, että niitä mukautetaan erityyppisten tuottajaorganisaatioiden erityistarpeita vastaaviksi;
19. korostaa, että on tärkeää laatia politiikkaa, jonka avulla rannikkoalueiden paikallisyhteisöt voivat toteuttaa yhdenmukaista palvelutarjontaa ja hyötyä eri tuotannonalojen tuottamista synergiavaikutuksista, jotka voivat saada aikaan kehitystä paikallistasolla; kehottaa tätä varten yhdistämään YKP:stä saatavia varoja muihin nykyisiin joko Euroopan sosiaalirahastosta tai YMP:stä rahoitettaviin EU:n ohjelmiin; korostaa, että tällä varojen ja ohjelmien yhdistämisellä on tuettava paikallisten yhteisöjen ja yrittäjien aloitteita, joiden tavoitteena on maaseudun kehittäminen, elinolojen parantaminen sekä tulojen yhteensovittaminen ja etenkin niiden monipuolistaminen;
20. on vahvasti sitä mieltä, että tuet syrjäisimpien alueiden kalojen kuljettamiseen kansainvälisille markkinoille asti on säilytettävä ja että niitä olisi mielellään lisättävä, jotta voidaan taata tasapuolinen kilpailu muiden seutujen tuotteiden kanssa;
21. kehottaa komissiota tarkastelemaan mahdollisuutta luoda mahdollisimman pian rahoitusväline, jolla tuetaan erityisesti kalastusta, syrjäisimpien alueiden maatalousalaa koskevan Posei-järjestelmän pohjalta, ja jolla voidaan parantaa aidosti niiden kalastusmahdollisuuksia; katsoo, että olisi harkittava mahdollisuutta sisällyttää tähän erityisvälineeseen varsinkin nykyisen Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen 8 artiklan (valtioneuvosto), 13 artiklan 5 kohdan (yhteistyössä toteutettavan hallinnoinnin piiriin kuuluvat talousarviovarat), 70 artiklan (korvausjärjestelmä), 71 artiklan (korvauksen laskeminen), 72 artiklan (korvaussuunnitelma) ja 73 artiklan (korvaussuunnitelmien toteuttamiseen myönnettävä valtioneuvosto) säännökset;
22. toteaa, että näillä rannikkoalueiden yhteisöjen kehittämistä koskevilla paikallisilla suunnitelmilla on tuettava uusia toimintoja ja yrityksiä, joiden avulla arvoketjuun voidaan liittää laadukkaat raaka-aineet, erityiset jalostusprosessit sekä näiden yhteisöjen kulttuurinen ja historiallinen perintö; toteaa, että lisäksi näillä suunnitelmilla on edistettävä markkinointimekanismeja, kuten tuotteen alkuperän pakollista merkintää, sekä varmistettava tuotteiden hyötyjen näkyvyys markkinoilla ja se, että suurin osa saaduista tuloista ohjautuu takaisin näille yhteisöille;
23. korostaa edelleen meren, meriluonnonvarojen ja kalastustuotteiden merkitystä yhteenkuuluvuuden ja kehityksen edistämiseksi syrjäisimmillä alueilla ja SEUT-sopimuksen 349 artiklan täytäntöönpanossa; kehottaa komissiota tässä yhteydessä noudattamaan SEUT-sopimuksen 349 artiklaa, myös kalastuksen osalta, palauttamalla

kokonaan riippumattoman Posei-kalastusjärjestelmän, joka poistettiin osana nykyisen Euroopan meri- ja kalatalousrahaston uudistusta;

24. kehottaa komissiota, jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia edistämään sellaisten toimialakohtaisten organisaatioiden sekä kansainvälisen ja EU:n tason tuottajaorganisaatioiden ja tuottajaorganisaatioiden yhteenliittymien perustamista (kuten YMJ:ssä jo säädetään), jotka perustuvat luonnonmaantieteellisiin alueisiin; huomauttaa, että tämä on olennainen väline, jonka avulla voidaan parantaa tuottajaorganisaatioiden vaikutusmahdollisuuksia ja neuvotteluvoimaa;
25. vaatii edistämään ja kehittämään tätä prosessia kiinnittäen erityistä huomiota tasa-arvopolitiikkaan, jotta taataan naisten riittävä edustus kyseisissä organisaatioissa; toteaa, että näin huomioidaan naisten nykyinen osuus ja edistetään heidän asemaansa tällä alalla;
26. korostaa, että on tärkeää vahvistaa tieteen ja kalastuksen välistä yhteistyötä arvoketjun prosessien monimutkaisten riippuvuuksien ja heikkouksien käsittelemiseksi, jotta voidaan kehittyä ja tuottaa voittoa sidosryhmille;
27. pyytää komissiota laajentamaan, edistämään ja yleistämään Kalastus- ja vesiviljelytuotteiden markkinoiden EU-seurantakeskuksen (EUMOFA) toimittamien tietojen käyttöä siten, että kaikilla ketjun toimijoilla on saatavilla avointa, luotettavaa ja ajan tasalla olevaa tietoa liiketoimintaa koskevaa tehokasta päätöksentekoa varten; pyytää tältä osin komissiota saattamaan ajan tasalle tiedot uusista talouden toimijoiden kohtaamista haasteista, kuten verkkomyynnistä tai kulutustottumusten muutoksista;
28. katsoo, että kalataloustuotteiden nykyinen YMJ on tarkistettava perusteellisesti, jotta sen myötävaikutuksella varmistetaan alan tulot, markkinoiden vakaus, kalataloustuotteiden entistä parempi kaupan pitäminen ja niiden suurempi lisäarvo;
29. pyytää komissiota sisällyttämään kalastustuotteet tulevaan ehdotukseensa säännöiksi, joilla torjutaan sopimattomia kaupallisia menettelyjä, jotka ovat yleisesti elintarvikkeisiin liittyvä ongelma;
30. kehottaa komissiota tarkistamaan asetuksen (EU) N:o 1379/2013 mukaista kalastustuotteiden merkintäjärjestelmää, joka perustuu FAO-kalastusalueisiin, sillä nämä alueet on muodostettu yli 70 vuotta sitten ja niiden tarkoituksena oli antaa tietoja saaliista eikä opastaa kuluttajia, minkä vuoksi tämä järjestelmä aiheuttaa sekaannusta eikä edistä selkeää, avointa ja yksinkertaista tiedottamista;
31. pyytää komissiota ja jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia selvittämään ammattipätevyyksien puutetta kalastusalalla, jotta kalastusalan ammattilaisten, erityisesti nuorten ammattilaisten, koulutusohjelmia voidaan taata ja mukauttaa alan todellisiin tarpeisiin ja edistää tämän avulla alan uudenaikaistamista ja tehostamista, väestön jäämistä kalastuspaikkakunnille ja asianmukaisten työmahdollisuuksien luomista vesiviljelyn alalla, maaseutu- ja rannikkoalueilla, syrjäisimmillä alueilla ja alueilla, jotka ovat riippuvaisia kalastustoiminnasta;
32. korostaa, että on tärkeää luoda pienyritysten ja ravintoloitsijoiden kotimarkkinoita ja erityisen korkealaatuisten perinteisten tuotteiden markkinoita, joita tehdään tunnetuksi

messuilla ja joilla kasvatetaan paikallisten kalataloustuotteiden lisäarvoa ja edistetään paikallista kehitystä;

33. pitää tärkeänä laatia koulutusstrategioita digitaalisten valmiuksien kehittämiseksi hallinnon ja erityisesti markkinoinnin aloilla perustyövälineenä, jolla voidaan parantaa tuottajien asemaa arvoketjussa;
34. muistuttaa, että näihin valmiuksien lisäämistä koskeviin suunnitelmiin on sisällytettävä paitsi alan perinteiset ammatit, joita harjoittavat enimmäkseen naiset, myös erityissuunnitelmia, joissa keskitytään naisten työllisyyden ja yrittäjyyden lisäämiseen; korostaa, että kun tämä erityisosaaminen lisätään säänneltyyn koulutukseen, sillä on oltava myös oikeudellisia vaikutuksia ja parannettava näiden ammattilaisten asemaa työmarkkinoilla;
35. kehottaa komissiota tutkimaan vahvistettuja mekanismeja suuren lisäarvon kalajalosteiden, erityisesti säilykkeiden, kaupan pitämisen edistämiseksi vastaavasti kuin tiettyjen maataloustuotteiden suhteen toimitaan, sekä unionin kalataloustuotteiden ulkoista markkinointia tukevia ohjelmia, etenkin niiden tunnetuksi tekemiseksi kansainvälisissä näyttelyissä ja messutapahtumissa;
36. kehottaa jäsenvaltioita ja alueviranomaisia tukemaan kalastusalan taloudellisia toimijoita niiden pyrkimyksissä saada käyttöönsä tarvittavia tietoja, verkostoja ja rahoitusta, jotta ne voivat harjoittaa innovatiivisia toimia ja suunnitella uusia tuotteita (uuselinvarvikkeet), erityisesti lisäämällä sellaisten lajien arvostusta, joita jo pyydetään ja joilla on vähän taloudellista arvoa, ja ottaa tähän työhön mukaan esimerkiksi valtameritutkimukseen erikoistuneita tutkimusorganisaatioita ja -laitoksia hyödyntääkseen niiden laajaa tietämystä perusraaka-aineista ja niiden biologisista, ravitsemuksellisista ja aistinvaraisista ominaisuuksista; toteaa, että tarkoituksena on välttää hävikkiä, maksimoida tuoreiden tuotteiden arvo, edistää synergioita arvoketjun eri osien välillä ja parantaa alan kestävyys;
37. pyytää jäsenvaltioita sekä alue- ja paikallisviranomaisia kehittämään yhteistyössä kuluttajille tarkoitettuja tiedotuskampanjoita, jotka ovat tehokkaita ja joissa keskitytään konkreettisiin tuotteisiin siten, että levitetään tietoa paikallisten kalastustuotteiden käytön merkityksestä, tehdään näkyväksi niiden merkitys rannikkoalueiden paikalliselle työllisyydelle ja sosiaaliselle yhteenkuuluvuudelle, korostetaan tuoreen kalan ravintoarvoa ja lisätään tietoisuutta kalatuotteiden tarpeellisuudesta terveellisessä ruokavaliossa;
38. pyytää komissiota ehdottamaan selvää määritelmää ja laatimaan perustan tulevalle eurooppalaiselle pienimuotoista kalastusta tukevalle ohjelmalle, jolla autetaan parantamaan EU:n kalastusalan ympäristöön liittyvää ja sosioekonomista kestävyyttä, jonka avulla pienimuotoisen kalastuksen tuotteet voidaan niiden kulutuksen edistämiseksi tunnistaa, erotella ja hinnoitella, joka kannustaa uusia sukupolvia työskentelemään kalastusalalla siten, että tapahtuu sukupolvenvaihdos, ja takaa pienimuotoisen kalastuksen harjoittajille asianmukaiset kiintiöt sekä paremman kalavarojen hoidon, joiden avulla voidaan parantaa sosiaalista yhteenkuuluvuutta EU:n rannikkoalueilla;

39. kehottaa komissiota käynnistämään EU:n tasolla erityisiä julkisia verkkokokouksia, joilla kerätään EU:n kalastusalan monilta sidosryhmiltä tietoa toimitusketjusta, markkinoiden avoimuutta koskevista kysymyksistä, arvon jakamisesta, merkinnöistä ja kuluttajien tarpeista;
40. pyytää komissiota tutkimaan etuja, joita globaalit arvoketjut voivat tarjota pienimuotoiselle kalastukselle, jotta se voisi entistä helpommin yhentyä maailmantalouteen, mikä kasvattaa sen tuotteiden lisäarvoa ja mahdollistaa sen toiminnan ja paikallisyhteisöjen toiminnan säilymisen; korostaa tässä yhteydessä digitaalisia valmiuksia koskevan koulutuksen merkitystä;
41. katsoo, että kalastustuotteiden arvoketju on monimutkainen, koska se ulottuu tuottajasta eri välittäjien kautta vähittäismyyjiin tai ravintoloihin; korostaa, että kalojen ja äyriäisten välittäjillä ja jalostajilla on merkittävä osa arvoketjussa; toteaa, että marginaali on arvoketjussa keskimäärin sellainen, että tuottajat saavat vain 10 prosenttia ja loput 90 prosenttia menee välittäjille; korostaa, että arvoketjun lyhentäminen, erityisesti perustamalla tuottajaorganisaatioita, jotka ovat tuotanto- ja markkinointisuunnitelmineen keskeisiä toimijoita, on ensimmäinen keino parantaa pienimuotoista kalastusta harjoittavien kalastajien tuloja mutta myös keino toimittaa kuluttajille entistä parempia tuotteita (todennäköisesti parempaan hintaan);
42. korostaa, että on investoitava nuoriin ammattilaisiin, jotta uusi kalastajien sukupolvi pääsee mukaan toimintaan ja saa lisää vaikutusmahdollisuuksia, ja kehottaa luomaan mahdollisuuksia nuorille kalastajille, niin että he voivat kehittää uusia taitoja, perustaa elinvoimaisia yrityksiä, olla aktiivisia jäseniä paikallisyhteisöissään ja antaa myönteisen panoksen kalastusalan arvoketjuun;
43. kehottaa jäsenvaltioita ja alueviranomaisia käyttämään hyväkseen mahdollisuuksia, joita paikallisten kalastusalan toimintaryhmien tukeminen tarjoaa toimien mukauttamiseksi paikallisiin tarpeisiin useilla aloilla, joita ovat muuten muassa koulutus ja innovointiin perustuvien toimien monipuolistaminen sekä kalastajien ja paikallisyhteisöjen jäsenten auttaminen nykyisiin EU:n tukiohjelmiin osallistumisessa ja rahoituksen saannissa;
44. kehottaa Euroopan komissiota tarkastelemaan hyödyntämisketjun luomista purkamisveloitteeseen liittyville ei-toivotuille saaliille arvoketjun toimijoiden, erityisesti kalastajien, taloudellisen ja sosiaalisen edun mukaisesti sekä tukemaan paikallisia aloitteita;
45. kehottaa jäsenvaltioita ja alueviranomaisia tehostamaan tiedotusta olemassa olevista tukiohjelmista ja hallinnollista tukea, esimerkiksi tiedotusfoorumien avulla;
46. kehottaa komissiota edistämään ja tukemaan aloitteita, joilla edistetään valikoivuutta, jotta voidaan vähentää ei-toivottuja saaliita ja lopulta parantaa kalastuksen taloudellista kannattavuutta siten, että painopisteenä ovat kuluttajien odotuksia vastaavat lajit;
47. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita sisällyttämään sukupuolinäkökulman huomioon ottavan lähestymistavan kalastuspolitiikkaan siten, että naisten merkittävä rooli saadaan näkyväksi ja heidän asemansa vahvaksi unionin kalastusalalla;

48. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita lisäämään työelämän ja koulujen välisiä yhteyksiä esimerkiksi takaamalla, että merenkulkualan teknisten oppilaitosten opetussuunnitelmiin sisällytetään kalastuksen ja vesiviljelyn kannalta merkityksellisiä aiheita;
49. pyytää komissiota, jäsenvaltioita ja alueviranomaisia toteuttamaan yhteistyössä tässä mietinnössä ehdotetut toimenpiteet kalastustoiminnan kannattavuuden parantamiseksi;
50. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle sekä jäsenvaltioiden hallituksille ja neuvoo-antaville toimikunnille.

PERUSTELUT

Tausta ja asiayhteys

EU on maailman suurin kalastus- ja vesiviljelytuotteiden myyjä toiminnan arvonn kannalta katsottuna. Vuonna 2015 eurooppalaiset kuluttajat käyttivät 54 miljardia euroa kalastus- ja vesiviljelytuotteisiin, mikä on kaikkien aikojen ennätys. Vuonna 2014 Euroopan unionissa maihin tuotujen tuotteiden arvo oli 7,3 miljardia euroa, yli 8 prosenttia enemmän kuin koko vuosikymmenen keskiarvo. Yhteisössä maihin tuotu saalismäärä, 4,5 miljoonaa tonnia, on suurin viimeksi kuluneiden seitsemän vuoden aikana.

Toisaalta kalatalousalan työpaikat ovat keskittyneet vain muutamiin maihin. Espanjassa yksinään on neljäsosa kaikista työpaikoista koko Euroopan unionin alueella, ja neljään kalatalousalan korkeimpien työllisyyslukujen maahan (Espanja, Italia, Kreikka ja Portugali) keskittyy noin 70 prosenttia koko kalatalousalasta. Jalostusteollisuudessa toimii noin 500 kalastustuotteiden jalostusyriytystä. Vuosien 2008 ja 2012 välisenä aikana tällä teollisuudenalalla työskenteli 123 000 työntekijää koko Euroopan unionissa. Näistä 55 prosenttia oli naisia ja 86 prosenttia työskenteli alle 50 työntekijän yrityksissä.

Arvoketjun määritelmässä on lukuisia eri toimia, joita toteutetaan tuotteen tai palvelun viemiseksi sen lähtöpisteestä kuluttajien loppukäyttöön. Kalastustuotteiden tapauksessa prosessiin sisältyvät kalojen pyynti, kuljetus, käsittely satamassa, jalostus (pakastettujen tuotteiden tapauksessa) ja myynti. Jokaista tuotantovaihetta jäsentävät logistiikka, markkinointi ja myynti sekä inhimilliset voimavarat.

Tarkoitus

Ensisijainen tavoite on selvittää, mitä voidaan parantaa, jotta suurin osa tuotetusta arvosta jäisi paikallisille jalostajille ja kalastajille. Näiden prosessien optimoinnilla voidaan edistää tuotteen parempaa hyödyntämistä ja paikallisten kalatalousyhteisöjen talouden elvyttämistä. Analyysin laatiminen on tärkeää, sillä pyyntitoiminnan vähenemisen seurauksena sen tuotto on yhä vähäisempää, minkä johdosta on tärkeää hyödyntää sitä mahdollisimman hyvin.

Lisäarvon jääminen paikallisille kalastajille ja tuottajille saattaa heijastua positiivisesti paikallisyhteisöihin alueella kehittyvän dynaamisen, kannattavan ja kestävä taloudellisen toiminnan ansiosta. Tämä olisi tärkeää myös työllisyyden kannalta, erityisesti väestön saamiseksi pysymään näissä yhteisöissä, nuoren ja koulutetun väestön houkuttelemiseksi alueelle ja alan tekemiseksi houkuttelevaksi näille väestönosille. Samanaikaisesti itse ala hyötyisi tarvittavan koulutuksen omaavien ammattilaisten saatavuudesta innovoinnin lisäämiseksi.

Esittelijän mietintöluonnoksessa noudattama lähestymistapa

Aluksi tarkistettiin kaikki tämänhetkiset tiedot, jotka on saatu unionin toimielinten kautta toissijaisista lähteistä. Käsiteltävinä oli useita asiakirjoja, joista tärkeimmät ovat seuraavat:

- Useat paikallisten kalastusalan toimintaryhmien FARNET-verkoston asiakirjat ja verkoston Thessalonikissa (Kreikka) 18.–20. lokakuuta 2016 liiketoiminnan

arvoketusta järjestämän kansainvälisen seminaarin ”Boosting Business along the Value Chain” päätelmät¹.

- Rakenne- ja koheesiopolitiikkayksikön vuosina 2016 ja 2017 julkaisemat selvitykset pienimuotoisen kalastuksen markkinoista ”Small-scale fisheries markets: value chain, promotion and labelling”, pienimuotoisesta kalastuksesta ja sinisestä kasvusta ”Small-scale fisheries and Blue Growth in the EU” sekä virkistys- ja kotitarvekalastuksen vaikutuksista EU:ssa ”Feasibility of Measuring Socio-Economic and Environmental Impacts of Recreational and Semi-Subsistence Fisheries in the EU”.
- Komission lokakuussa 2016 julkaisema selvitys kalastukseen liittyvistä tuista ”Study on the subsidies to the fisheries, aquaculture, and marketing and processing subsectors in major fishing nations beyond the EU”.

Kalatalousvaliokunnassa käytiin asiasta kaksi keskustelua. Lisäksi esittelijä laati työasiakirjan, joka esiteltiin ja josta keskusteltiin valiokunnassa.

Esittelijä piti tiiviisti yhteyttä eri sidosryhmiin. Lisäksi esittelijä osallistui kalastuskuntien ja kalastusalusten omistajien liiton kokouksiin, joissa käsiteltiin kalastustuotteiden arvoketjua. Erityisesti on syytä mainita komission meri- ja kalastusasioiden pääosaston markkina-alan neuvoa-antavan toimikunnan kokous Brysselissä 27. syyskuuta 2017.

¹ Tärkeimmät ovat vuonna 2011 julkaistu kalastuksen ja vesiviljelyn lisäarvoa käsittelevä opas nro 3 ”Adding Value to Local Fishery and Aquaculture Products”, vuonna 2017 yritystoiminnasta ja kalastuksen arvoketjusta julkaistu esite nro 12 ”Boosting business along the fisheries value chain” ja vuonna 2017 julkaistu tekninen raportti, joka sisältää tietoja rannikkokalastukselle ja pienimuotoiselle kalastukselle myönnettävästä nykyisestä ja tulevasta EMKR:n tuesta.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	24.4.2018
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 21 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Marco Affronte, Clara Eugenia Aguilera García, Alain Cadec, David Coburn, Linnéa Engström, Sylvie Goddyn, Mike Hookem, Ian Hudghton, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Norica Nicolai, Ulrike Rodust, Annie Schreijer-Pierik, Remo Sernagiotto, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas, Ruža Tomašić, Jarosław Wałęsa
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Izaskun Bilbao Barandica, John Flack, Francisco José Millán Mon, David-Maria Sassoli

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
ASIESTA VASTAAVASSA VALIOKUNNASSA**

21	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Norica Nicolai
ECR	John Flack, Remo Sernagiotto, Ruža Tomašić
ENF	Sylvie Goddyn
PPE	Alain Cadec, Carlos Iturgaiz, Werner Kuhn, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Annie Schreijer-Pierik, Jarosław Wałęsa
S&D	Clara Eugenia Aguilera García, Ulrike Rodust, David-Maria Sassoli, Ricardo Serrão Santos, Isabelle Thomas
Verts/ALE	Marco Affronte, Linnéa Engström, Ian Hudghton

2	-
EFDD	David Coburn, Mike Hookem

0	0

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää